

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ -TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
HORNICKO-GEOLOGICKÁ FAKULTA
Institut ekonomiky a řízení v oblasti nerostných surovin

Analýza spokojenosti návštěvníků technické památky důlní oblasti LANDEK PARK

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Autor práce:

Veronika Pešlová

Vedoucí práce:

Ing. Igor Černý, Ph.D.

Ostrava 2013

VŠB – TECHNICAL UNIVERSITY OF OSTRAVA
FACULTY OF MINING AND GEOLOGY
Institute of economics and management in the field of mineral resources

Analysis of visitor's satisfaction of technical monuments in mining area LANDEK PARK

BACHELOR'S THESIS

Author:

Veronika Pešlová

Supervisor:

Ing. Igor Černý, PhD.

Ostrava 2013

PROHLÁŠENÍ

- Celou bakalářskou práci včetně příloh jsem vypracovala samostatně a uvedla jsem všechny použité podklady a literaturu.
- Byla jsem se seznámila s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č.121/2000 Sb. - autorský zákon, zejména § 35 – využití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a využití díla školního a § 60 – školní dílo.
- Beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3).
- Souhlasím s tím, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v Ústřední knihovně VŠB-TUO k prezenčnímu nahlédnutí a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že údaje o bakalářské práci, obsažené v Záznamu o závěrečné práci, umístěném v příloze mé bakalářské práce, budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO.
- Souhlasím s tím, že bakalářská práce je licencována pod Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 3.0 Unported licencí. pro zobrazení kopie této licence, je možno navštívit
- <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/> Bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu o komerční využití z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona.
- Bylo sjednáno, že užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu komerčnímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

ANOTACE

Předložená práce se zabývá analýzou spokojenosti návštěvníků pomocí marketingového výzkumu. V této práci jsem také rozpracovala historii důlní oblasti Landek, např. ukončení těžby a následnou rekultivaci v hornické muzeum Landek Park, a jeho dnešní podobu. Dále jsem provedla marketingový výzkum pomocí dotazníků. Oslovila jsem sto respondentů. Vyhodnotila jsem získané informace a závěrem zhodnotila, zda jsou návštěvníci se současným využitím Landek Parku spokojeni.

KLÍČOVÁ SLOVA

Landek, LANDEK PARK, hornické muzeum

ANNOTATION

The main objective of this thesis is to analyze the satisfaction of people visiting Landek Park, place located in Ostrava in The Czech Republic. It was realized on the basis of marketing research of visitor's satisfaction. I also focused on the history of local coal mining, e.g. recultivation after the cessation of mining activities and subsequent building of mining museum. Practical part is furthermore focused on gathering of available data and analysing one hundred questionnaires to determine the visitor's overall satisfaction.

KEYWORDS

Landek, LANDEK PARK, Mining Museum

OBSAH

1	ÚVOD	1
2	CHARAKTERISTIKA DŮLNÍ OBLASTI LANDEK	2
2.1	Dnešní podoba – expozice	9
2.2	Plány hornického muzea do budoucna	12
3	TEORETICKÉ VYMEZENÍ MARKETINGOVÉHO VÝZKUMU	13
4	REALIZACE MARKETINGOVÉHO VÝZKUMU	16
4.1	Dotazník	16
4.2	Reakce dotázaných	21
5	ZÁVĚR	33
6	CITACE	36
7	SEZNAM GRAFŮ.....	37
8	SEZNAM OBRÁZKŮ	38

PODĚKOVÁNÍ

Na tomto místě bych ráda poděkovala Ing. Igorovi Černému, Ph.D. za jeho vedení, cenné rady a trpělivost při zpracování níže uvedené bakalářské práce.

1 ÚVOD

Téma této bakalářské práce jsem si vybrala proto, že důlní oblast Landek jsem s rodiči navštěvovala již jako malé dítě, tehdy především ze sportovních důvodů či jiných akcí pořádaných Landek Parkem. Dalším důvodem výběru daného tématu byla exkurze, kterou začátkem školního roku 2012 - 2013 pořádala Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava. Exkurze byla velmi poutavá a zajímavá, proto jsem se domluvila s Ing. Černým, Ph.D., že se tímto tématem budu v rámci své bakalářské práce zabývat hlouběji.

V průběhu heuristiky, čili získávání, shromažďování a třídění pramenů ke své práci, jsem získala více informací o historii důlní oblasti Landek, o ukončení těžby a v neposlední řadě také o probíhající rekultivaci v hornickém muzeu Landek Park a informace o aktuálním využití areálu z hlediska historického, sportovního a relaxačního využití. Panem ředitelem Ing. Lumírem Placem jsem byla informována o plánech hornického muzea do budoucnosti. Vytvořila jsem dotazník, který obsahoval 23 otázek a ve kterém byly uvedeny otázky směřované hlavně na různé pohledy spokojenosti návštěvníků Landek Parku na pohledy lidí na rekultivaci, na to, zda se lidem líbí využití areálu, nebo by něco změnili. Také jsem ve svém dotazníku zjišťovala, jaké skupiny lidí nejčastěji navštěvují hornické muzeum a za jakým účelem.

Abych dospěla k pravdivým a relevantním odpovědím, předložila jsem dotazníky k vyplnění pouze lidem, kteří hornické muzeum Landek Park navštívili. Výzkum jsem provedla na více místech. Ve školách, které využily hornické muzeum k exkurzím, nebo k uspořádání tzv. adaptačního dne, další výzkum jsem provedla přímo v prostorách hornického muzea a také jsem oslovila několik známých, o nichž vím, že prostory muzea ve svém volném čase navštívili či navštěvují opakovaně. Vyplněné dotazníky jsem vyhodnotila a v závěru se dozvěděla, jak jsou lidé se současným využitím areálu spokojeni. Cílem práce bylo zjistit, zda využívají návštěvníci areál hornického muzea za účelem poznání, využití volného času, nebo ke sportovnímu využití či k relaxaci a také, zda-li mají v plánu i nadále toto zařízení navštěvovat. Dále také, jestli jsou spokojeni s exponáty a jejich rozsahem a umístěním a zda by provedli nějaké zásadní změny v areálu.

2 CHARAKTERISTIKA DŮLNÍ OBLASTI LANDEK

Historie hornictví na Landeku sahá až do roku 1780, kdy se objevil na úpatí Landeku výchoz dvou uhelných slojí důlní měřič Scholze. V pozdější době byly tyto sloje pojmenovány Juliana a Vilemina. Území nálezu patřilo hlučinskému panství, jehož majitel byl od roku 1772 Jan Adam Gruttschneiber, který 26. února 1782 získal koncesi (subjektivní právo) k dolování. Toto datum je tedy považováno za začátek dolování v ostravsko - karvinském revíru. V roce 1803 byl při práci v kamenolomu ve východní části Landeku nalezen výchoz sloje, která byla nazvána Nannetou. Tato část Landeku patřila k šilheřovickému panství, jehož majitelem byl pán Jan Bedřich Eichendorf, který zpočátku dobýval uhlí jen příležitostně a až o dva roky později, když získal list na zaražení hor pro tři nové doly ve slojích Filipína, Jana a Klementina, začíná se těžit pravidelně. Další nálezy uhlí na území Landeku vedly ke vzniku dalších dolů, které se postupně slučovaly do větších celků. Na základě slučování se vytvořily Staré hlučinské doly, Šilheřovické doly, jako poslední vznikl v roce 1829 Důl Ferdinandovo štěstí. [Zdroj č. 5]

Uhelné sloje byly většinou uloženy strmě, protože usnadňovaly otvírku dolů na jejich výchozech na povrch. Na výchozu sloje bylo zaraženo a dřevem nebo kamenným roubením se vyztužilo ústí, od něho byla ražena v uhelné sloji případně přibírkou v kameni, pokud mocnost sloje byla příliš malá, základní štola, která měla mírné stoupání, a to proto, aby mohla odtékat voda a doprava uhlí k ústí byla snadnější. Z těchto základních štol pak byly raženy dovrchní a úpadní chodby a z nich horizontální dělicí chodby. Tím se rozdělovala sloj na jednotlivé pilíře, které byly vyuhlovány postupně od shora dolů. Pokud probíhaly důlní práce nad úrovní hlavní štoly, bylo zajištěno odvodňování dolu v počvě štoly, s postupem dobývacích prací pod její úroveň bylo nutno razit sběrné chodby k nejnižšímu místu v hladině okolních vodotečí, do kterých pak byly důlní vody sváděny. Tato důlní díla byla velice důležitá a požívala zvláštních právních výsad a byla nazvána dědičnými štolami. S přibývajícím hloubkám dobývání bylo nutno vodu z dědičných štol vynášet. Odtěžení uhlí z jednotlivých pracovišť na pilířích se provádělo pomocí beden, někdy zpevněným kováním a opatřených válečky, které odtahovali vozači k ústí hlavních štol, kde se uhlí vysypávalo na hromadu nebo přímo do povozů. V pozdější době byly bedny nahrazovány kolečky tzv. táčkami, podle kterých byl odvozen název táčník pro pracovníka, který táčky vozil. Dalším pokrokem byly

vozíky, které byly tlačeny nebo taženy vozači po dřevěných kolejích. V šikmých nebo špatně dostupných chodbách bylo uhlí vynášeno ručně v košících nebo kožených pytlicích a v bednách. Technickým pokrokem bylo zavedení ručních vrátek, kterými byly bedny smykány po počvě. Aby se usnadnil jejich pohyb, byly tyto bedny velmi často opatřovány válečky. Sloje, které nevycházely na povrch, byly otvírány svislými nebo úklonnými jámami, hloubenými po jejich spádnicí. Tento způsob otvírky byl náročnější pro odvodnění i pro odtěžování. Jámami se uhlí vyťahovalo v kožených pytlicích nebo v proutěných či kovových nádobách pomocí jednoduchých vrátků opatřených někdy jen jednou klikou, u větších rumpálů klikami na obou stranách, ty obsluhovali dva muži. Také štolý se neobešly bez svislých nebo úklonných jam a šachtic. Když začaly dosahovat stometrových délek, musela se důlní děla větrat. Proto se také v určitých vzdálenostech od sebe razily z podzemí směrem k povrchu větrací šachtice a jámy, díky kterým se dosáhlo průchodního větrního proudu. Protože jámy byly umístěny vysoko nad vodotečí, neuplatnilo se zde těžení nebo čerpání vodní silou. Také z tohoto důvodu byly na několika místech postaveny žentoury s koňským nebo volským spřežením, které poháněly těžní zařízení nebo důmyslná čerpadla. [Zdroj č. 5]

I když se štolový způsob těžby v jednotlivých hlučínských dolech udržel až do 70. let 19. století, uhelné zásoby zpřístupněné štolami postupně ubývaly. Z tohoto důvodu se již v r. 1835 započalo s hloubením svislé jámy v širokém údolním zářezu masívu Landek. Tento důl byl po dole Jindřich na Polské Ostravě druhým hlubinným dolem a byl provozován až do roku 1991, tedy nejdéle ze všech dolů tohoto revíru. Důl postupně soustředil veškerou těžbu v hlučínské a koblovské oblasti. Hloubení jámy bylo započato v roce 1835, měla čtvercový profil o délce strany 3,9 m a byla vyztužena dřevem. Jáma sloužila pro těžení, čerpání vody, větrání a dopravu materiálu i lidí. V první etapě byl pro těžbu zřejmě používán koňský žentour, avšak toto není existenčně potvrzeno. V roce 1847 byl na jámě instalován parní stroj. Tento nejstarší parní stroj byl vyroben brněnskou strojírnou, u které není znám název, a byl použit v roce 1842 na šilheřovickém dole Jan. Parní stroj byl světovým unikátem, nikde jinde ve světě se v té době nevyužíval. Sloužil zde k pohonu čerpacího zařízení, ke stejnému účelu byl používán i na nové jámě, která byla díky němu označována jako Strojní jáma. Později již sloužil k těžení a místo něj pro pohon čerpadel byl použit nový parní stroj o výkonu šedesáti koňských sil. [Zdroj č. 5]

Překopy na úrovni prvního patra byly raženy směrem na východ a na západ a otevíraly sloje, které byly již dříve těženy pomocí štol. Rozloha patra měla 55 hektarů, což bylo poměrně málo, ale vzhledem k nízkému objemu těžeb se zde dobývalo plných padesát let. V roce 1871 se započalo s prohlubováním jámy o 70 metrů na druhé patro, které leželo v hloubce 146 metrů od prohlubně. Hloubení trvalo celých deset let do roku 1882. Vzhledem k tomu, že dosavadní parní stroj již nepostačoval, začalo se s přípravou sloje až v roce 1884 a parní stroj bylo nutno nahradit výkonnějším. Nový stroj byl instalován v roce 1883 a původní stroj byl předán ostravské reálce jako technická památka. Problémem zvyšování těžby na dole, který asi od poloviny 19. století nesl název Anselm, byla doprava uhlí k železniční stanici dráhy Ferdinandovy. Koňské potahy byly nejen drahé, ale také málo výkonné, a také řeka Odra se velmi často rozvodnila, a tímto znemožňovala přepravu i na několik týdnů. Nejlepším řešením bylo zřízení elektrické přípojky, avšak tuto variantu znemožňovala velká investice a také most přes řeku. Proto se tehdejší ředitel Vítkovic rozhodl pro visutou lanovou dráhu mezi dolem Anselm a dolem František v Přívoze. Stavba této lanové dráhy v revíru byla zadána vídeňské firmě Theodor Obach, která ji realizovala v rekordním čase od 20. prosince 1883 do 1. února 1884. Tato lanová dráha přesahovala prusko-rakouskou hranici, a proto jí byl dovolen pouze desetihodinový provoz. Lanovka byla dlouhá 1466 metrů a nosné lano spočívalo na 18 dřevěných šest až osm metrů dlouhých dřevěných podpěrách. Její kapacita byla 40 - 60 tun ročně, což byl značný skok oproti dosavadním těžbám dolu Anselm. [Zdroj č. 5]

V polovině devadesátých let došlo k rekonstrukci dolu. Jáma Anselm byla rozšířena ze čtvercového profilu na kruhový o průměru 4, 25 metru. Přestrojena z dřevěné výztuže na zděnou a zároveň se začalo s jejím prohlubováním na 3. patro v hloubce 247 metrů pod povrchem. Dosavadní dřevěná těžní stolice v těžní budově byla nahrazena ocelovou těžní věží o výšce 17 metrů a v nově postavené strojovně byl instalován dvojčítý parní těžní stroj o výkonu 700 koňských sil. V roce 1896 se začalo s hloubením nové jámy, která ležela na území Kablova v severovýchodní části Landeku a měla kruhový průřez o průměru 3, 5 metru. Byla prohlubovaná postupně až na konečnou hloubku 350 metrů. Díky těmto rekonstrukcím se prudce zvýšily těžby dolů, které již v roce 1900 dosáhly téměř 200 000 tun ročně. V roce 1908 byla lanová dráha nahrazena železniční vlečkou vedoucí na důl z kolejiště dolu František v Přívoze. Druhého listopadu roku 1909 byla uvedena do provozu visutá lanovka ze sousedního dolu Oskar. Prohlubování jámy Anselm

pokračovalo v letech 1912 až 1913, kdy bylo dosaženo 4. patra v hloubce 376 metrů. Hloubení pak pokračovalo nepřetržitě až na úroveň 5. patra v hloubce 512 metrů. Vzhledem k neustálému růstu těžeb byla v letech 1914 - 1915 ve svahu Landeku postavena nová strojovna a nová ocelová věž. Díky dobré organizaci byla náročná rekonstrukce zvládnutá tak, že se potřebná výluka prakticky neprojevila na výši ročních těžeb, které v té době již dosahovaly 300 000 tun. Po skončení 1. světové války zvyšoval důl Anselm postupně těžbu až na půl milionů tun ročně. v roce 1937 bylo dosaženo maxima těžby - 539 000 tun. Díky tomu se tak důl velikostí své těžby řadil mezi střední doly v ostravsko - karvinském revíru. V letech 1932 - 1936 byla těžní jáma prohloubena na konečné šesté patro a spolu s jámovou tůní tak dosáhla hloubky 606 metrů od povrchu. Další větrná jáma č. IV byla založena v roce 1921 v Koblově. V době nacistické okupace, kdy se důl Anselm ocitl opět na německé půdě, zůstával stále anglickým vlastnictvím až do roku 1942, kdy byl spolu s celým majetkem Vítkovického horního a hutního těžářství protiprávně převeden do vlastnictví největší německé zbrojovky Hermann Göring Werke. Roku 1943 se vytěžilo takřka 600 000 tun a, i když investice byly zcela utlumeny, těžby byly naproti tomu zvyšovány na maximum. Tohoto nárůstu bylo dosahováno intenzivní metodou a prodlužováním pracovní doby. Rothschildovský název dolu byl nahrazen jménem Peter Shoffen. V roce 1944 s postupující frontou byl důl v důsledku leteckého bombardování lehce poškozen. Vážnější škody však vznikly až v průběhu osvobozovacích bojů, kdy byla poškozena převážná část provozních budov a bohužel byl zničen i železniční most vlečky přes Odru. Dne 29. dubna 1945 byl důl osvobozen. 2. května byl důl převzat českým vedením Vítkovických kamenouhelných dolů a vrátil se k původnímu názvu Anselm. Dne 9. června 1945 se začalo opět těžit. Po komunistickém převratu v roce 1948 došlo opět ke změně názvu, od 1. dubna 1952 nesl důl jméno významného komunistického novináře Eduarda Urxe. [Zdroj č. 5]

Do nového údobí vstupoval důl značně vyčerpán. Byl poznamenán zanedbanou inovací základních výrobních prostředků a rovněž intenzivním způsobem těžby během II. světové války. Obdobná situace byla i na dole František Hubert Oskar. Byl proto vypracován koncept, díky kterému bylo možno soustředit nové investice tak, aby sloužily všem těmto dolům společně. Dne 1. ledna 1954 byl k dolu Eduard Urx přiřazen důl Lidice. Byla vytvořena koncepce postupného spojení všech uvedených dolů. 1. ledna 1964 došlo k administrativní a později i k technickému sloučení dolu Stachov, Urx

a Vítězný únor. Důl Urx sloužil už pouze pro dopravu důlních pracovníků a materiálů. Po roce 1991 následovala likvidace důlních děl. Tímto byla ukončena 210 let trvající činnost jednoho z nejstarších dolů. [Zdroj č. 5]

Největším následkem hornické činnosti je vždy devastace krajiny. Když vezmeme v úvahu, že Landek byl dobýván přes dvě stě let, následky nejsou tak velké, jak by se dalo předpokládat. V první etapě štolování, které trvalo téměř sto let, byl u štoly vždy postaven jen malý úkryt pro několik havířů a také zde byla vybudována jednoduchá rampa pro výsyp uhlí. Jakmile byla těžba u konce, snadno se toto zařízení zbouralo a zbytky zásahu už napravila sama příroda. Aby správně fungovala štolová těžba, musela být vybudována příjezdová uhelná cesta. Ta vznikla podél celého jižního úbočí Landeku. Hornická cesta vedla od Koblva do Petřkovic, kde se křížila se silnicí z Hlučína do Ostravy. Touto cestou také dlouhá desetiletí jezdily povozy s uhlím až na nádraží do Přívozu. Tento způsob těžby skončil v okamžiku, kdy došly zásoby uhlí a bylo nutné jít za zásobami uhlí do podzemí. Tato situace nastala roku 1835, v tomto roce začalo hloubení svislých jam. Podle umístění jam je jasné, že tehdejší horníci odborníci měli velice dobré znalosti. Byla zde domyšlena i přístupnost nakládání uhlí na koňský povoz.

Období lanovky (1883 – 1936)

Vzhledem k ukončení využívání práce koní byl hledán další způsob dopravy. Proto byla vybudována lanovka. To si však vyžádalo zásadní rekonstrukci zařízení na povrchu. Původní parní stroj z roku 1883 byl v roce 1895 nahrazen tzv. dvojčinným parním strojem, pro který byla vybudována samostatná budova. Pro přibývajícím počet parních strojů, pro pohon kompresoru, výrobu elektřiny a pohon čerpadel byla vystavěna nová kotelna. Následně byla postavena nová těžní věž, vysoká přes 16 metrů. Postupná rekonstrukce areálu trvala až do počátku 20. století. Původní areál na Landeku již kapacitně nedostačoval, proto byla další těžba rozšířena směrem do okolních úbočí. Vytěžená zemina se pokládala po celém areálu, přičemž uměle zvyšovala jeho úroveň až o tři metry. Na tomto materiálu byly postaveny nové budovy, které zůstaly zachovány takřka v původní podobě dodnes a tvoří základ památkově chráněného areálu hornického muzea Landek Park. [Zdroj č. 5]

Vzhledem k období tzv. průmyslové secese byly stavby těchto budov postaveny z režných cihel s neomítaným zdivem a s bohatě zdobenými fasádami. Při příjezdu

do areálu nalezneme po pravé straně budovu vystavěnou jako kanceláře důlních techniků. Následně po postavení nové budovy pro správu dolu byla tato budova zrekonstruována na byty pro techniky. Po levé straně při vjezdu do areálu byla v roce 1898 postavena budova cechovny a koupelen. Na její střeše byl zabudován zvon, který v době průmyslového využití tohoto areálu oznamoval počátek a konec směny. Je v areálu k vidění dodnes a vzhledem k jeho jedinečnosti je velmi cenný. Následující budovou sousedící s budovou cechovny a koupelny byly dílny, původně postaveny pouze jako jedno podlažní. Za nimi nalezneme budovu, ve které byla umístěna strojovna těžního stroje, generátoru a kompresoru. Další nová budova v tomto areálu byla třídírna s mechanickými sítý, která nahradila původní ruční třídírnou a byla postavena u nakládky lanovky. [Zdroj č. 5]

Období železnice (1906 – 1974).

Vzhledem k požadavkům na těžbu, které vyvrcholily v období první světové války, byl v roce 1906 důl připojen železniční vlečkou k železniční stanici Přívoz. V tomto období již areál opouští původní styl secese a přechází ke kubismu. Nově byla postavena těžní věž vysoká 38, 5 metrů, k této věži byla připojena nová strojovna. Na jejímž štítě je dodnes znatelný nápis „Geubaut in Kriegsjahren 1914 – 1915“. Při rekonstrukci byla též postavena nová kotelna, z historických kotlů se do dnešních dnů nezachoval žádný. Novým výrazným prvkem v areálu se stal 75 metrů vysoký komín o průměru 7 metru, jenž je umístěn na samotné patě svahu Landek. Po připojení železniční vlečky byla postavena nová třídírna s přímým výsypem do vagónů. Do třídírnny byly dopravovány vozíky s uhlím po nově vybudovaném ocelovém mostě, jehož zbytky jsou vidět dodnes. Dále byla v roce 1919 postavena nová správní budova společně s byty pro důlní techniky. Následně vznikly budovy expedice uhlí, rozvodny, vozovny lokomotiv a skladů. Na spodním nádvoří dolu byly podél železniční vlečky vybudovány skládky dřeva se sušárnou, stolárnou, garážemi a katrovou pilou. Od 30. let 20. století nebyly až do 50. let postaveny žádné další budovy.

V období 2. světové války byl tady umístěn zajatecký tábor. Po příchodu nových pracovníků na Ostravsko v roce 1948 byla u bývalé restaurace postavena jednopodlažní budova ubytovny. Následkem elektrifikace dolu byla také postavena nová pětipodlažní rozvodna. Podobnou stavbou byla také přístavba koupelen a šaten k budově cechovny v roce 1955.

Období útlumu (1974 – 1991).

V roce 1974 zde byla zastavena těžba uhlí a započala doba útlumu a devastace zdejších budov. V roce 1986 bylo 8 povrchových staveb zapsáno na seznam kulturních památek. [Zdroj č. 5]

2.1 Dnešní podoba – expozice

Areál hornického muzea se v průběhu let stále měnil a rozrůstal až do dnešní podoby. V Landek parku má možnost návštěvník vidět exponáty volně rozmístěné v areálu, v budově báňského záchranářství, nebo nahlédnout do podzemní expozice na imitaci pracovního prostředí horníků.

Pozemní expozice.

První exponát, na který v dnešní době narazíme při příjezdu do hornického muzea, je dobývací kombajn KŠ 1 KG. Je umístěn při vjezdu na zrekonstruovanou hornickou cestu s kamennou dlažbou u vrátnice hornického muzea. Při samotném vjezdu do areálu je umístěna parní lokomotiva se dvěma nákladními vozy na uhlí a skupina dalších důlních lokomotiv a několika důlních vozíků v různých provedeních. Nelze si nepovšimnout 26 metrů vysoké vrtné soupravy umístěné hned vedle. Na volném prostranství se dále nachází expozice razící techniky, důlních lokomotiv a rozličných druhů důlních vozíků. Dalším zajímavým exponátem na tomto prostranství je vrtná hlava o průměru 6,5 metrů pro ražbu důlních chodů metodou přímého vrtání.

Jednotlivé budovy jsou postupně restaurovány. V jedné z budov najdeme typickou hornickou hospodu tzv. harendu. Ve výstavní budově je umístěna samostatná muzejní expozice. Nalezneme zde expozice o historii revíru, samostatném osídlení Landeku a také expozice dalších hlavních důlních činností, včetně náradí, strojů, zařízení a jejich modelů. V další budově, bývalých koupelnách, nalezneme původní provozy vyznačující den havíře od příchodu na směnu až po sfárání a opačně. Všechny budovy v areálu jsou bezbariérové. Nejatraktivnější budovou muzea je pravděpodobně těžní budova. [Zdroj č. 3, 5]

Obrázek 1 - Vystavené exponáty volně v areálu – zleva: Nakládací zařízení PH, Plnoprofilový razicí stroj TVM 55H, Drapák univerzálního nakladače KS – 2U/40

[Zdroj: Vlastní fotografie]

Historická expozice důlního prostoru.

Těžní budova je vstupem k podzemní důlní expozici. Návštěvník zde má ojedinělou možnost tzv. sfárat pod zem. Při využití důlního výtahu jsou použity moderní zvukové a vizuální efekty. Návštěvník má pocit, že skutečně sjíždí 620 m pod povrch země, což byla hloubka původní jámy, ve skutečnosti však sfárá pouze do nejsvrchnějšího patra, suterénu kompresorovny. Zde se před návštěvníkem otevře čtvrt kilometru chodeb, jež znázorňují historii těžby uhlí z konce 18. století až do současnosti. Prohlídka štol, pocházejících z poloviny 19. století, je doplněna odborným výkladem a některé důlní stroje jsou předváděny v chodu. Dále se zde návštěvník může seznámit s podobou uhelných slojí i samostatných geologických vrstev. Nechybí zde ani dva stěnové poruby, z nichž jeden je o malé mocnosti s pluhovou soupravou PL 81 a porub o velké mocnosti, typický pro zdejší hornickou oblast, prováděný důlním kombajnem. Jsou zde také nainstalovány figuríny, které představují opravdové horníky v práci. V letošním roce to bude 20 let, kdy byla tato podzemní expozice zpřístupněna veřejnosti. [Zdroj č. 3]

Obrázek 2 – Ukázka práce horníků na figurínách životní velikosti

[Zdroj: Vlastní fotografie]

Historická expozice báňského záchranářství.

O samostatné výstavní budově reprezentující důlní činnosti jste se již dozvěděli v předchozích odstavcích. Součástí této budovy je expozice důlního záchranářství. Landecká expozice báňského záchranářství je největší svého druhu na světě. Báňské záchranářství představuje vysoce náročnou a nadmíru rizikovou činnost, bez níž by práce v podzemí nebyla možná. Expozice je doplněná i vystavenou technikou umožňující záchranářům pohybovat se v prostředí, které může být i několikrát horší než kosmický prostor či hlubina oceánu. Mezi vystavenými exponáty se nacházejí sběratelské unikáty mezinárodního významu. Jedná se například o nejstarší dochované dýchací přístroje z konce 19. století či kompletní těžká potápěčská souprava z roku 1920. Samotná expozice se ale nezabývá pouze historií. Je také ukázkou vývoje současného záchranářského vybavení. Samostatnou možností, která se zde návštěvníkům nabízí, je vyzkoušení si záchranářského výcviku na cvičném polygonu (dýmnic). Zde mohou být simulovány podmínky, ve kterých záchranáři zasahují v dolech. Jedná se tady o stísněný prostor, vysoké teploty, nadměrný hluk nebo nedýchatelné prostředí. Specifickou kapitolou této expozice je pietní místnost padlých záchranářů, k vidění je pamětní deska se jmény

101 členů báňské záchranné služby od známého výtvarníka Kurta Gebauera. V této místnosti se konají také různé slavnostní příležitosti, například vyznamenání zasloužilých záchranářů. [Zdroj č. 3, 5]

Obrázek 3 – Figurína báňského záchranáře

[Zdroj: Vlastní fotografie]

V areálu je také možno využít služeb mini ZOO, cyklostezky, naučné stezky, zrekonstruovaného sídliště lovců mamutů a také různých sportovišť.

2.2 Plány hornického muzea do budoucna

Podle pana ředitele Ing. Lumíra Place je v plánu muzea spojit nadzemní lanovkou Novou Karolinu, přes Komenské sady s LANDEK PARKEM. Jedná se ovšem o vyhlídku do budoucnosti horizontu desítek let. Nicméně plány jsou už schválené aktuálním majitelem Vítkovic panem Světlíkem.

3 TEORETICKÉ VYMEZENÍ MARKETINGOVÉHO VÝZKUMU

Pod tímto pojmem rozumíme sběr, analýzu a informace o trhu produktů sloužícím spotřebitelskému rozhodování. Poskytuje významné informace pro vymezení samostatné cílové skupiny. V roce 1948 byla v Amsterdamu založena společnost výzkumníků trhu a veřejného mínění s cílem pečovat o rozvoj metodiky a etiky při provádění. Samostatného výzkumu trhu a veřejného mínění, samostatnou etickou stránku výzkumu se zabývá tzv. Kodex výzkumu. Kodex následně přijalo sdružení jednotlivých zemí a často s přísnějšími podmínkami. Samostatný kodex je morálně závazný a blíží se zákonům. Definuje, co v podstatě výzkum trhu znamená, a dále vymezuje povinnosti osobám, které provádí výzkum a práva lidí, kteří samostatné informace poskytují. [Zdroj č. 1]

Pokud budeme brát v úvahu vstupní kvalitativní výzkum, jedná se o překvapivá data, s největší pravděpodobností se jedná o potřebu světových firem seznámit se s možnostmi motivace jednotlivých spotřebitelů v těchto zemích. Důsledkem odlišnosti jednotlivých druhů samostatných druhů výzkumu daných zemí, může být i různá technika sběru informací (dotazování, využití existujících dat atp.). Podle délky sledování subjektů rozlišujeme samostatný výzkum na longitudinální či jednorázový. Jak již z tohoto rozlišení vyplývá, zatím co jednorázový výzkum se realizuje jako dotazování face to face (z obličeje do obličeje) či jako poštovní, telefonický a on - line (přímo), longitudinální výzkum je takový výzkum, při němž je každý samostatný jedinec dotazován v delším časovém období. Dokáže tedy sledovat změny ve spotřebním či jiném chování, např. při vývoji spotřeby mladého manželství. Longitudinální výzkum je typickým nástrojem sociologických výzkumů. Bývá spojen s typickým označením panel. Každá osoba, která je zařazena do programu panel a je pravidelně dotazována otázkami na nové výrobky na trhu, či jaké má v nejbližší době nákupní úmysly, se tím vzdaluje od běžného spotřebitele a od něj získané informace zkreslují celkovou skutečnost. Tento jev nazýváme panelový efekt. Základními druhy těchto „panelů“ jsou jednotlivci, případně jejich vybrané skupiny, např. maminky, domácnosti s předem vymezeným vzděláním či specializované prodejny. [Zdroj č. 1, 4]

Více tematické diskuze, pro které se vžil termín omnibus, se zabývají dotazováním, kdy se v samostatném dotazníku nachází soubor otázek k rozličným tématům. Tyto dotazníky jsou však zaměřené na stejnou dotazovanou skupinu. Jiným

typem omnibusu je opakovaný výzkum určitého jevu s tímto výzkumem, souvisí tzv. exkluzivita, která se týká především agentur orientovaných kvalitativně. Čím lépe odpovídají zjištěné informace výzkumu, tím vyšší je samostatná informační jednotka. Důležitou kapitolou výzkumu je délka časového období, tedy metoda, kterou se samostatné informace analyzují a sbírají. Z tohoto pohledu můžeme výzkum rozdělit na krátkodobý a dlouhodobý. Krátkodobým výzkumem získáváme informace od konečného spotřebitele, např. dotazováním či pozorováním. Dlouhodobým (prognostickým) výzkumem získáváme informace pro rozhodování činěná v aktuálním čase, který vytváří podmínky pro budoucí požadavky samotného trhu. Informace zde se získávají dotazováním expertů či ze statistických dat. Podstatné rozdíly v samostatném výzkumu můžeme nalézt v samostatných skupinách komodit. Jedná se např. o služby, předměty dlouhodobé spotřeby, produkty výrobní povahy či ostatní produkty spotřební povahy. Samotné marketingové rozhodování nemůže být efektivní v okamžiku, kdy neznáme přesné informace o trhu. Tyto informace mohou být dvojího druhu a to s ohledem na kvantitu či kvalitu. Kvantitativní výzkum je ten, který poskytuje informace o velikosti průběhu tržních procesů. Tedy např. kdo kupuje levnější a kdo dražší, či jaká je sociální struktura těch, kteří dané zboží kupují. Otázky v tomto výzkumu mohou být pouze uzavřené, tedy jednoznačné a jednoznačně definované. Samotný soubor otázek musí být patřičně velký a statisticky dobře formulovaný, aby byla zjištěna pravděpodobnost výsledku nebo potřebná třídění podle relevantních sociálních znaků. Kvalitativní výzkum je takový, pro který je klíčové poznání samostatných klíčových odstínů jevů. Tyto charakteristiky slouží pro orientaci a jejich sílu mají samostatné motivy. Zde jsou zkoumány spíše menší vzorky obyvatelstva charakterizující cílenou skupinu. V kvalitativním výzkumu užíváme kombinaci přímých a nepřímých a otevřených i uzavřených otázek, protože objasnění samostatných procesů vyžaduje překonat bariéry v samostatném myšlení respondentů. Základním kamenem výzkumu je příprava projektů. Zde musí být jasně definován samostatný základní charakter výzkumu, tedy jeho cíl a to z pohledu kvalitativního, tak kvantitativního. Dále to je samotný metodický postup, požadovaný výstup výzkumu a s tím spojené technické, finanční a personální zajištění tohoto výzkumu. Samozřejmostí je časový harmonogram výzkumu. Základním kamenem jsou prameny informací výzkumu. Ty můžeme dělit na interní a externí, primární a sekundární, vyčerpávající a výběrové. [Zdroj č. 1, 4]

Výzkumy aplikují různé postupy a techniky, při výzkumu trhu se používá řada matematických – statistických metod. Od jednoduchých, jako jsou samostatné kumulované metody, koeficienty elasticity, až po složité, jako jsou faktorová či shluková analýza. [Zdroj č. 1]

Mezi specifické metody používané v kvalitativním výzkumu trhu řadíme tzv. individuální interview nebo skupinové diskuze. Samostatné individuální interview může mít různý obsah, záleží na problému, který je zkoumán. Čím hlubší problém je zkoumán, tím hlubší jsou nároky na osobu provádějící interview, platí zde pravidlo umění naslouchat. Tam, kde jsou uplatněny projekční techniky, je třeba minimálně psychologická průprava dotazovatele. Při skupinových diskuzích je důležitou osobou samotný moderátor diskuze. Požadavkem na tohoto moderátora je směřovat diskuzi dle osnovy, avšak nepotlačovat samostatné projevy. Moderátor sleduje projevy účastníků, avšak bez naznačení žádoucí odpovědi. Důležitou součástí individuálního i skupinového interview je scénář. Obsahem projektu výzkumu je formulace problému, stanovení cíle, formy prezentace výsledků, harmonogramů a samotné metodiky. [Zdroj č. 1]

4 REALIZACE MARKETINGOVÉHO VÝZKUMU

Sestavila jsem dotazník, který obsahoval 23 otázek. Otázky jsem položila tak, abych zjistila co nejvíce o spokojenosti návštěvníků hornického muzea Landek Park. Jestli jsou návštěvníci spokojeni se současným stavem tohoto areálu, nebo by něco zásadního změnili. V jakém období nejčastěji muzeum navštěvují, za jakým účelem, jestli zde jezdí pravidelně, nebo zda mají v úmyslu znovu muzeum navštívit a podobně. Vyplnění dotazníku zabralo respondentům cca 5 minut.

4.1 Dotazník

Vytvořený dotazník jsem předložila 100 respondentům. Dotazník jsem nechala respondenty vyplnit na třech místech. Prvními 30 respondenty byli mí spolužáci z Vysoké školy báňské, kteří v rámci výuky 3. ročníku výše uvedené muzeum navštívili. Dalších 20 dotazníků bylo rozdáno mezi studenty 1. ročníku na Vítkovické střední průmyslové škole a gymnáziu v Ostravě – Hrabůvce, neboť tito navštívili výše zmiňované muzeum během tzv. adaptačního kurzu, a zbylých 50 dotazníků bylo určeno náhodným návštěvníkům. Všechny respondenty jsem informovala, že dotazník je anonymní a bude sloužit pouze k mým studijním účelům.

Dotazník k bakalářské práci.

Prosím označte své pravdivé odpovědi (je možno označit i více odpovědí).

1. Za jakým účelem jste navštívili Landek Park?
 - ☐ Z důvodu poznání
 - ☐ Využití volného času
 - ☐ Kvůli dětem
 - ☐ Exkurze
 - ☐ Kulturní akce (koncert aj.)
 - ☐ Jiné prosím uveďte.....
2. Které části Landek Parku jste navštívili?
 - ☐ Venkovní expozici volně v areálu
 - ☐ Důlní expozici
 - ☐ Expozici důlního záchranářství
 - ☐ Naučnou stezku
 - ☐ Mini ZOO
 - ☐ Cyklostezku
 - ☐ Jiné prosím uveďte.....
3. Která část Vás nejvíce zaujala?
 - ☐ Venkovní expozice volně v areálu
 - ☐ Důlní expozice
 - ☐ Expozice důlního záchranářství
 - ☐ Naučná stezka
 - ☐ Mini ZOO
 - ☐ Cyklostezka
 - ☐ Jiné prosím uveďte.....
4. Jak na Vás areál působil, byl jste...
 - ☐ Velmi spokojen
 - ☐ Spokojen
 - ☐ Nespokojen
 - ☐ Velmi nespokojen
5. Naplnila návštěva Landek Parku Vaše očekávání?
 - ☐ Ano
 - ☐ Ne, prosím uveďte důvod.....
6. Byli jste spokojeni s průvodcem? (Pokud jste služby průvodce nevyužili, prosím neodpovídejte a přejděte na další otázku)

- ☐ Ano, plně spokojen(a)
- ☐ Ano
- ☐ Ne, prosím uveďte důvod.....

7. Byla návštěva pro Vás přínosem?

- ☐ Ano byla
- ☐ Ne, neoslovilo mě to, prosím uveďte proč.....

8. Dozvěděli jste se zajímavé informace?

- ☐ Ano
- ☐ Ne

9. Využili jste (či využili byste) sportovní areál hornického muzea?

- ☐ Ano, již jsem využil(a), prosím uveďte jaké sporty.....
- ☐ Ano, rád(a) bych v budoucnu využila, prosím uveďte jaké sporty.....
- ☐ Ne

10. Navštívili jste již areál v minulosti?

- ☐ Ano, jednou
- ☐ Ano, několikrát
- ☐ Ano, jezdím zde pravidelně
- ☐ Ne

11. Máte v plánu vrátit se v budoucnu do Landek Parku?

- ☐ Ano
- ☐ Ne

12. Provedli byste nějakou zásadní změnu hornického muzea?

- ☐ Ne
- ☐ Ano, prosím, uveďte jakou.....

13. Líbí se Vám využití bývalého dolu v hornické muzeum Landek Park?

- ☐ Ano
- ☐ Ne

14. Využili byste rekultivaci (souhrn zásahů, které mají zahladit nežádoucí antropogenní zásahy do krajiny) areálu jinak než v hornické muzeum?

- ☐ Ne
- ☐ Ano, prosím, uveďte jak.....

15. Odkud jste se dozvěděli o Landek Parku?

- ☐ Z TV
- ☐ Z tisku
- ☐ Od známých, rodiny
- ☐ Ve škole, v práci
- ☐ Jinde, prosím uveďte kde.....

16. Jak jste byl(a) spokojen(á) s dostupností informací o areálu a jeho využití?

- ☐ Velmi spokojen
- ☐ Spokojen
- ☐ Nespokojen
- ☐ Velmi nespokojen

17. Jak jste spokojeni s informativními tabulemi o rozmístění exponátu a orientací v areálu?

- ☐ Velmi spokojen
- ☐ Spokojen
- ☐ Nespokojen
- ☐ Velmi nespokojen

18. V jakém ročním období jste navštívili hornické muzeum?

- ☐ Jaro
- ☐ Léto
- ☐ Podzim
- ☐ Zima

19. Přijeli jste z:

- ☐ Ostrava – město
- ☐ Okres Frýdek – Místek
- ☐ Okres Opava
- ☐ Okres Karviná
- ☐ Okres Nový Jičín
- ☐ Jiný, prosím, uveďte jaký.....

20. Jste:

- ☐ Muž
- ☐ Žena

21. Do jaké věkové kategorie spadáte?

- ☐ 0 – 14
- ☐ 15 – 20
- ☐ 21 – 25
- ☐ 26 – 30
- ☐ 31 – 45
- ☐ 46 - 60
- ☐ 61 a více

22. Jaké máte nejvyšší dosažené vzdělání?

- ☐ Základní
- ☐ Učiliště
- ☐ Středoškolské s maturitou
- ☐ Vysokoškolské

23. V Landek Parku jste byli:

- ☐ Sám
- ☐ S partnerem (partnerkou)
- ☐ S přáteli
- ☐ S rodinou
- ☐ Jiné, uveďte prosím.....

4.2 Reakce dotázaných

Již při vyplňování dotazníků mi většina dotázaných osobně řekla, že se jim návštěva velmi líbila a byli plně spokojeni, i přes tento fakt, jsem je poprosila o vyplnění mého dotazníku.

Jakmile jsem měla vyplněné dotazníky všemi sty respondenty, začala jsem vyhodnocovat každou otázku zvlášť, z každého dotazníku jsem si opsala odpovědi a poté spočítala, převedla na procenta a z každé otázky vyhodnotila závěr. Brala jsem v úvahu také ostatní odpovědi. Například, že důchodci s největší pravděpodobností již nebudou navštěvovat sportovní areál muzea. Ale to se přesně dozvíte až níže v této práci, u některých otázek si mohli dotázaní vybrat i více než jednu nabízenou odpověď, takže jsem u těchto otázek spočítala celkový počet odpovědí, a poté opět převedla na procenta. U každé z 23 otázek jsem provedla vyhodnocení a také k tomu odpovídající grafové zobrazení.

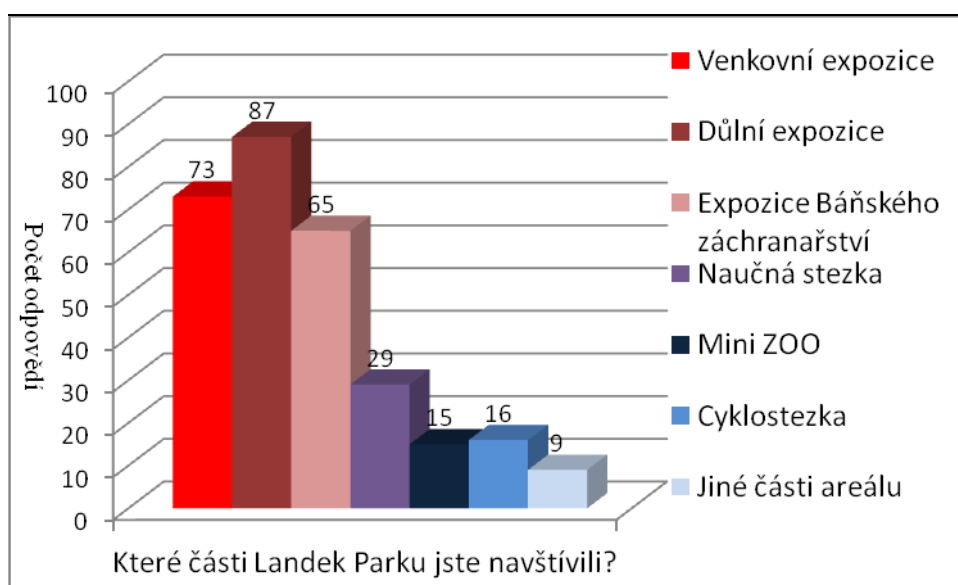
Otázka č. 1.: Za jakým účelem jste navštívili Landek Park?

Na tuto otázku měli respondenti v nabídce odpovědi, jestli navštívili Landek Park *z důvodu poznání, využití volného času, kvůli dětem, z důvodu exkurze, nebo návštěva kulturní akce* koncertu, plesu pořádaného v hornickém muzeu, nebo jakékoliv akce nějaké firmy, která použije prostory hornického muzea a poslední možností odpovědi byla *z jiného důvodu*. Respondenti si mohli z nabídky odpovědí vybrat více možností, proto jsem ze 100 dotazníků získala u první otázky 167 odpovědí. Zjistila jsem, že hornické muzeum navštívilo 54 lidí za účelem poznání, 31 lidí tady strávilo svůj volný čas a 8 respondentů navštívilo tento areál se svými dětmi. Nejvíce dotázaných – a to 49 respondentů - navštívilo muzeum během exkurzí organizovaných různými subjekty. Tento výsledek jsem očekávala, neboť zhruba polovina dotázaných byla studenty škol, které se exkurze v hornickém muzeu organizují jako součást školního vyučování. Na otázky také odpovídalo 20 důchodců – bývalých učitelů z Přerova, kteří muzeum navštívili za účelem získání dalších poznatků. Dalších 18 respondentů navštívilo tento objekt v rámci nějaké kulturní akce. Čtyři dotázaní mi odpověděli, že Landek Park navštívili z jiného důvodu. Dva respondenti byli v muzeu pracovně a 2 odpověděli, že zde absolvovali tzv. adaptační den. Z výše uvedeného vyplývá, že v současné době areál

je hornického muzea využíván hlavně za účelem poznání a to i např. prostřednictvím exkurzí.

Otázka č. 2.: Které části Landek Parku jste navštívili?

V odpovědích, které byly u této otázky v nabídce, byly vyjmenované různé expozice hornického muzea. Respondenti opět mohli označit více odpovědí. Celkový součet odpovědí u této otázky byl 294. Z odpovědí vyplývá, že venkovní expozici navštívilo 73 dotázaných. Do podzemí na důlní expozici se podívalo 87 dotázaných. Do budovy Báňského záchranářství se na prohlídku vydalo 65 dotázaných a naučnou stezku absolvovalo 29 respondentů. Mini ZOO navštívilo 15 lidí a cyklostezku 16 lidí. Sedm osob mi odpovědělo, že navštívili i jiná místa. Dva respondenti si jeli do areálu muzea zahrát si tenis a 7 lidí si prošlo Lanové centrum. Z výše uvedeného opět vyplývá stejný závěr jako u první otázky.

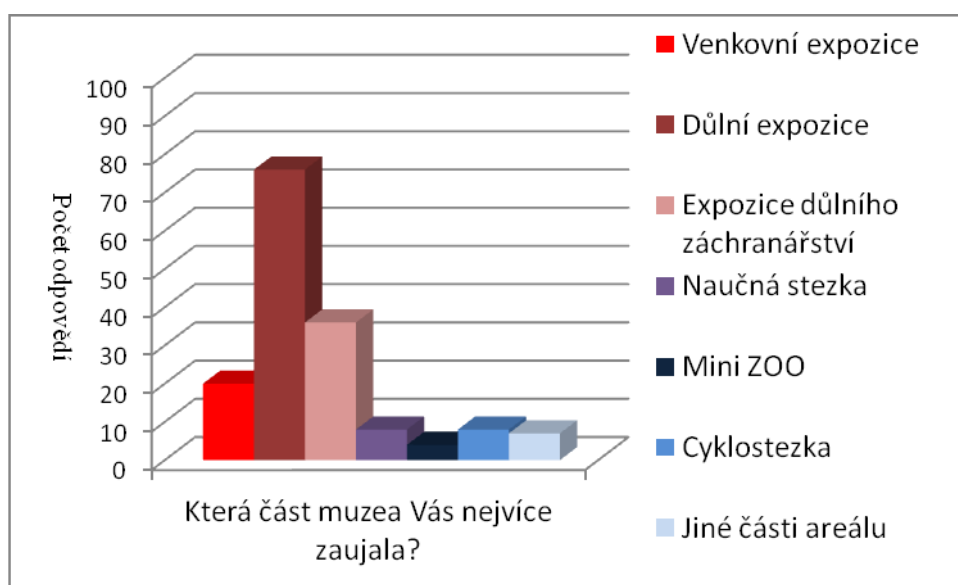
Graf č. 1: Které části Landek Parku jste navštívili?

[Zdroj: Vlastní práce]

Otázka č. 3.: Která část Vás nejvíce zaujala?

Na tuto otázku měli respondenti stejné možnosti jako u předešlé otázky a také opět možnost více odpovědí. Zde jsem se setkala již s menším počtem odpovědí než u otázky č. 2. U sta respondentů jsem dosáhla 159 odpovědí, z nichž vyplynulo, že dotazované

nejvíce zaujala podzemní důlní expozice - a to v počtu 76 odpovědí. Což dle mého názoru bylo předpokladatelné, jelikož taková expozice, kdy se návštěvník dostane do dolu a vidí velmi reálně, jak musejí horníci v dolech těžce pracovat, v jakých podmínkách a v jakém nebezpečí, není zcela obvyklá. Domnívám se, že spousta lidí si díky dané expozici této profese začne mnohem více vážit a také více cenit lidí, kteří tuto profesi vykonávají. Další expozicí, která jako druhá nejvíce návštěvníky zaujala, byla expozice důlního záchranářství, což dokumentuje 36 uvedených odpovědí. V budově, kde se tato expozice nachází, je dostatek zajímavých exponátů, které zaujmou návštěvníky různých věkových kategorií, různého vzdělání i různých zájmů. Třetí část, která návštěvníky nejvíce zaujala, je samotná venkovní expozice umístěna volně v areálu. Tato část nejvíce zaujala 20 mých respondentů. Naučná stezka zaujala 8 dotázaných, stejný počet lidí zaujala cyklostezka, 4 dotázané zaujala Mini ZOO. Na poslední odpověď, jestli je zaujala jiná část areálu než výše uvedené možnosti, odpovědělo 7 lidí, a to 1 respondenta zaujala hospoda, 2 respondenty sportovní areál a 4 respondenty nejvíce z celého areálu zaujalo Lanové centrum.

Graf č. 2: Která část muzea Vás nejvíce zaujala?

[Zdroj: Vlastní práce]

Otázka č. 4.: Jak na Vás areál působil, byl jste...

K této otázce byly respondentům nabídnuty čtyři odpovědi, a to zda byli *velmi spokojeni*, pouze *spokojeni*, či *nespokojeni*, nebo dokonce *velmi nespokojeni*. Respondenti si vybírali pouze jednu odpověď. Výsledek ukázal, že 33 dotázaných bylo velmi spokojeno, 64 dotázaných bylo spokojeno, pouze 2 respondenti byli nespokojeni a 1 byl velmi nespokojen s tím, jak na něj areál působil. Vzhledem k subjektivnímu názoru každého člověka je výsledek, že 97 lidí ze 100 je spokojeno, což je pro management muzea velmi pozitivní.

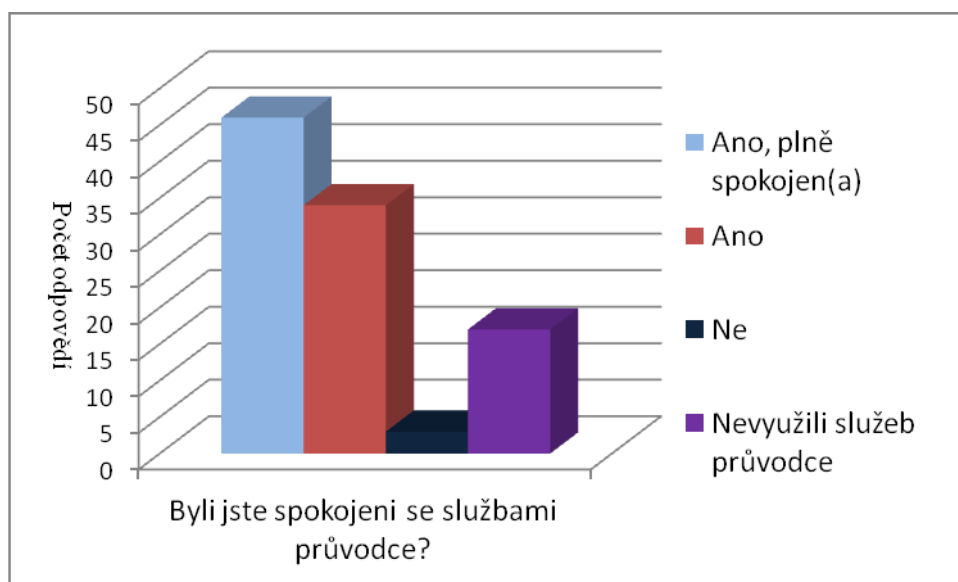
Otázka č. 5.: Naplnila návštěva Landek Parku Vaše očekávání?

Zde si mohli dotázaní vybrat mezi odpověďmi *ano* nebo *ne*. Při odpovědi „*ne*“ jsem respondenty požádala, aby uvedli důvod jejich nesplněného očekávání. Vzhledem k tomu, že byla možná pouze jedna odpověď, celkový počet odpovědí je sto. Návštěva naplnila očekávání 93 mých respondentů, 7 respondentů návštěva zklamala. Důvody, proč nebyla naplněna jejich očekávání, byly: ve třech případech nuda, dva respondenti se domnívají, že v areálu je spousta nevyužitého prostoru a přidali by více vystavených prvků (exponátů). S jejich názorem souhlasím. Určitě by bylo přínosné tak velký prostor ještě lépe využít, ovšem další otázkou zůstává, zda na další exponáty získá muzeum finance, dotace nebo případné dary. Mohu konstatovat, že přes drobné výtky Landek Park splňuje očekávání většiny respondentů.

Otázka č. 6.: Byli jste spokojeni s průvodcem?

U této otázky mohli dotázaní odpovídat *ano*, *plně spokojen*, nebo jen *spokojen*. Další odpověď uváděla *ne*, ovšem jsem poprosila, aby uvedli důvod jejich nespokojenosti. Poslední možností u této otázky bylo neodpovídat, a to v případě, že průvodce nevyužili. Respondenti si vybírali pouze jednu odpověď, takže celkem mám opět 100 odpovědí. Z toho 46 respondentů se službami průvodce bylo plně spokojeno, 34 respondentů bylo spokojeno, 17 mnou dotázaných služby průvodce nevyužili. Tři dotázaní s průvodcem nebyli spokojeni. Dva respondenti jako důvody nespokojenosti uváděli, že průvodce mluvil údajně potichu a oni jej neslyšeli, a jeden respondent odpověděl, že průvodce „*byl debil*“ bez dalšího zdůvodnění. Z výsledků vyplývá, že většina návštěvníků je se službami

zaměstnanců muzea spokojena, přesto pro vedení muzea by mělo být patrné, že v této oblasti by mělo dojít ke zkvalitnění služeb.

Graf č. 3: Byli jste spokojeni se službami průvodce?

[Zdroj: Vlastní práce]

Otázka č. 7.: Byla pro Vás návštěva přínosem?

Možnosti odpovědí pro dotazované byly *ano*, *ne*, *neoslovilo mě to*, prosím uveďte proč. Respondenti si vybírali pouze jednu odpověď a výsledkem bylo, že pro 95 respondentů byla návštěva přínosem a pro 5 respondentů nebyla. Důvodem nespokojenosti dotázaných bylo ve dvou případech, že si návštěvníci nic nepamatují, další dva návštěvníci se nudili a pro jednoho návštěvníka byly expozice příliš malé. Zjištění, že pro většinu respondentů byla návštěva přínosem, je pro management muzea jistě pozitivní motivací k další práci.

Otázka č. 8.: Dozvěděli jste se zajímavé informace?

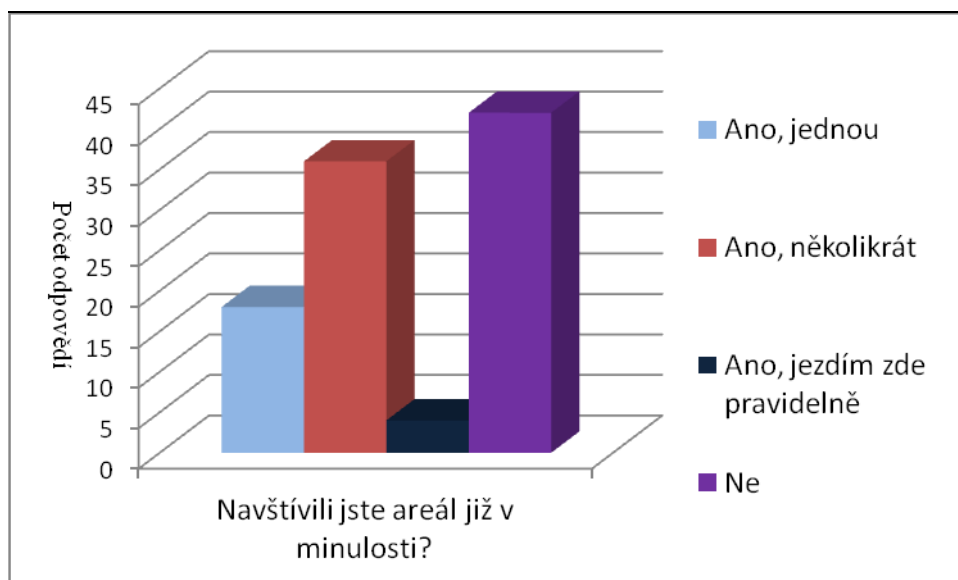
K této otázce byly v nabídce pouze dvě odpovědi a to *ano* nebo *ne*. Z celkového počtu 100 odpovědí se 87 návštěvníků dozvědělo zajímavé informace a zbylých 13 návštěvníků odpovědělo, že zajímavé informace se nedozvědělo. Pro management muzea z toho vyplývá, že je nutné expozice nadále doplňovat a ozvláštňovat.

Otázka č. 9.: Využili jste (či využili byste) sportovní areál hornického muzea?

V nabídce odpovědí měli respondenti tři možnosti. Jako první *ano, již jsem využil(a)*. Opět jsem je poprosila, aby uvedli, jaká sportoviště navštívili. Jako další odpověď mohli respondenti označit, že by *rádi využili sportovní areál v budoucnosti*. Měli napsat, jaké sportovní vyžití je zajímavé. Poslední nabízenou odpovědí bylo, že *sportovní areál nevyužili, ani v budoucnu o tom neuvažují*. Vybírali si pouze jednu z uvedených možností, takže celkem jsem získala 100 odpovědí, z toho 32 dotázaných sportovní areál již navštívilo v minulosti. Respondenti nejčastěji využili tenisové kurty v počtu 12 návštěvníků, dále Lanové centrum v počtu 10 návštěvníků, další využívanou sportovní atrakcí je cyklostezka, kterou využilo 9 respondentů, bowling 7 návštěvníků a další sporty jako badminton, lukostřelbu a nohejbal navštívili 4 respondenti. V budoucnu má v plánu nahlédnou do sportovního areálu 6 dotázaných s tím, že by 6 návštěvníků zajímal tenis, 4 návštěvníky in-line stezka, 3 návštěvníky cyklostezka, 1 volejbal a 1 horolezecká stěna. Zbýlých 62 dotázaných sportovní areál nevyužili, ani o tom do budoucna neuvažují. Uvedené výsledky poukazují na slabé využití místních sportovišť. Je otázkou, zda je to nedostatečnou propagací, nebo věkovou strukturou respondentů, úrovní a cenou sportovišť či geografickým umístěním těchto sportovišť. Je patrné, že touto oblastí by se management muzea měl zajímat a hledat důvod nepříliš velkého využití sportovišť.

Otázka č. 10.: Navštívili jste areál v minulosti?

Nabídka odpovědí u této otázky obsahovala čtyři možnosti. Zda respondenti navštívili areál *jednou*, či *několikrát*, nebo *do areálu jezdí pravidelně* a poslední možnost nabízela, že *jsou zde poprvé*. Každý dotázaný si vybíral pouze jednu odpověď. Ze 100 respondentů jsem zjistila, že 18 návštěvníků areál již jednou v minulosti navštívilo, 36 návštěvníků tady bylo již několikrát, 4 místní objekt navštěvují pravidelně a zbýlých 42 dotázaných navštívilo hornické muzeum poprvé. Výsledky vypovídají, že by bylo dobré, aby management zlepšil propagaci muzea a sportovišť a i jinak upozornil na areál s cílem dosažení opakovaných návštěv.

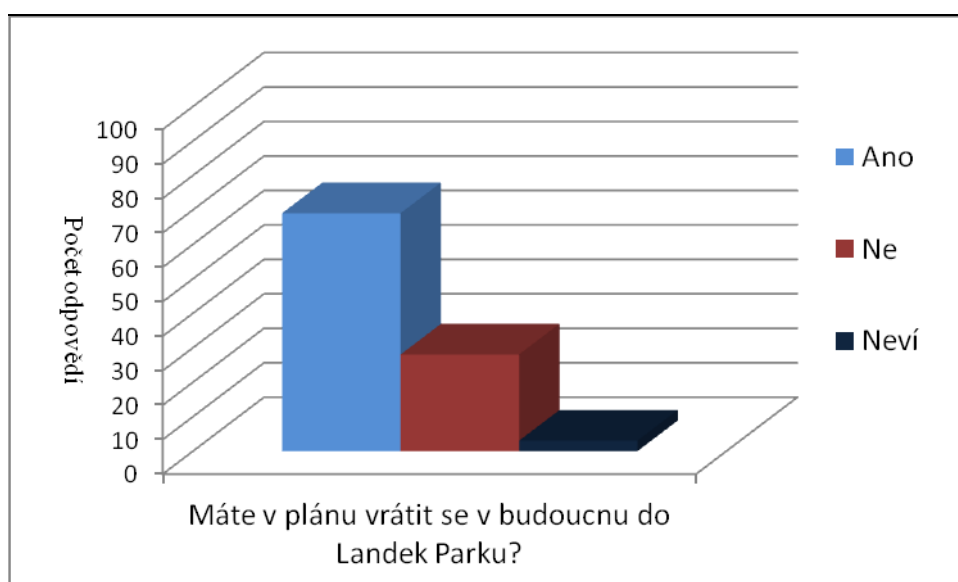

Graf č. 4: Navštívili jste areál muzea již v minulosti?

[Zdroj: Vlastní práce]

Otázka č. 11.: Máte v plánu se v budoucnosti vrátit do Landek Parku?

Respondenti odpovídali pouze *ano* nebo *ne*. Výsledkem bylo, že 69 návštěvníků odpovědělo *ano*, takže mají v plánu znovu se do hornického muzea podívat, 28 návštěvníků odpovědělo, že *ne*. Tři respondenti mi u této otázky udělali otazník, takže usuzuji, že neví.

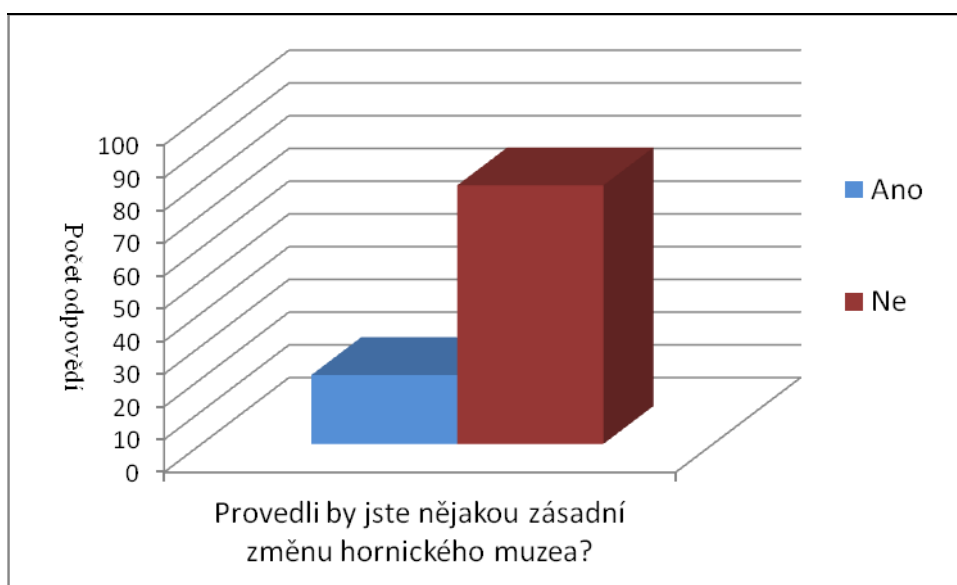

Graf č. 5: Máte v plánu vrátit se v budoucnosti do Landek Parku?

[Zdroj: Vlastní práce]

Otázka č. 12.: Provedli byste nějakou zásadní změnu hornického muzea?

Zde mohli dotázaní odpovědět, že *ne* nebo *ano* s tím, že jsem je poprosila, aby uvedli, jakou zásadní změnu by provedli. Žádnou změnu by neprovedlo 79 dotázaných návštěvníků. Ovšem 21 návštěvníků by chtělo něco změnit. Čtyři návštěvníci by si přáli propojení hornického muzea s Komenským parkem in-line stezkou pro bruslaře a cyklisty. Další 4 návštěvníci by vrátili do areálu Lanové centrum. Tři návštěvníci by si přáli, aby podzemní důlní expozice sahala do větší hloubky. Dva respondenti by ocenili více atrakcí a sportovního využití, další dva respondenti by chtěli, aby byla prohlídka zábavnější. Dále mi po jednom návštěvníkovi odpovídali, že by rozšířili areál, zřídili nové modernější expozice důlních technologií, opravili by cesty a chodníky v areálu, pořádali by zde více kulturních akcí (výstavy, divadelní představení, koncerty), postavili více atrakcí pro děti a poslední návštěvník by muzeum zboural. Přestože většina dotázaných by na provozu muzea nic neměnila, domnívám se, že pokud chce zhruba jedna čtvrtina dotázaných nějakou změnu, měl by se management muzea tímto do budoucna zabývat a usilovat o průběžné doplňování služeb i expozicí.

Graf č. 6: Provedli byste nějakou zásadní změnu hornického muzea?

[Zdroj: Vlastní práce]

Otázka č. 13.: Líbí se Vám využití bývalého dolu v hornické muzeum Landek Park?

Odpovědi byly jen dvě - a to *ano* nebo *ne*. Z celkového počtu 100 odpovědí se 96 návštěvníkům líbí tento způsob využití bývalého dolu a 4 osloveným se tento způsob nelíbí. Pro výsledky této otázky platí závěr z otázky č. 12.

Otázka č. 14.: Využili byste rekultivaci areálu jinak než jako Hornické muzeum?

Tato otázka navazuje na předešlou otázku č. 13. Zde jsem dala prostor respondentům k tomu, aby se vyjádřili, *jak jinak by bývalý důl změnili*. Čtyři respondenti se vyjádřili přesně, takže lze předpokládat, že to mohou být ti, kteří u předchozí otázky označili, že se jim nelíbí využití bývalého dolu v hornické muzeum. Jeden návštěvník by změnil tuto důlní oblast podobně jako v Karviné na golfové hřiště, další návštěvník by v tomto místě ocenil aquapark a více sportovišť, 1 návštěvník svou představu nevyjádřil a poslední respondent by byl rád, kdyby místo muzea byl zřízen komplexní zábavný park. Zbýlých 96 respondentů by neprovedlo rekultivaci jinak, než je stávající stav. Vyhodnocení této otázky je souhlasné s hodnocením otázek č. 12. a 13.

Otázka č. 15.: Odkud jste se dozvěděli o Landek Parku?

U této otázky měli opět návštěvníci možnost označit více odpovědí. Proto celkový počet získaných odpovědí je 125. Respondenti měli na výběr, zda se dozvěděli o areálu *z televize, z tisku, od známých či rodiny, nebo ve škole či práci, anebo jinde*. Nejvíce doporučení respondenti získali od svých známých a rodiny, proto mě také nepřekvapilo, že tato odpověď byla nejčastější - a to u 48 respondentů. Jako druhou nejčastější odpověď návštěvníci uvedli školu a práci – ve 40 případech, třetí nejčastější odpovědí byl tisk - v 18 případech, v 10 případech se návštěvníci dozvěděli o muzeu z televizních reportáží. Tři návštěvníci narazili na informace o hornickém muzeu na internetu, 1 návštěvník projížděl okolo na motorce, další se dozvěděl o Landek Parku na veletrhu cestovního ruchu, 1 z letáku v kroužku a 2 respondenti zde ještě za provozu důlní činnosti fáráli. Závěrem lze říct, že největší a nejlepší reklamou je mezilidská komunikace a hromadné sdělovací prostředky.

Otázka č. 16.: Jak jste byli spokojeni s dostupností informací o areálu a jeho využití?

V této otázce si mohli respondenti vybírat jednu z možností: byli *velmi spokojeni*, *spokojeni*, *nespokojeni* nebo *velmi nespokojeni*. Z celkového počtu 100 dotázaných bylo s dostupností informací o areálu a jeho využitím velmi spokojeno 23 návštěvníků, 74 návštěvníků bylo spokojeno a 3 návštěvníci byli nespokojeni. Celkově je možno říci, že s využitím areálu panuje všeobecná spokojenost.

Otázka č. 17.: Jak jste spokojeni s informativními tabulemi o rozmístění exponátů a orientací v areálu?

Nabídka odpovědí byla stejná jako u předešlé otázky č. 16. Odpovědi se částečně lišily. Velmi spokojeno bylo 15 návštěvníků, spokojeno s informativními tabulemi a orientací v areálu bylo 78 návštěvníků a nespokojeno 7 návštěvníků. Mohu konstatovat, že převažuje spokojenost s organizací prohlídky areálu.

Otázka č. 18.: V jakém ročním období jste navštívili hornické muzeum?

Ve výběru odpovědí byly možnosti ročních období, tedy *jaro*, *léto*, *podzim*, *zima*. Vzhledem k otázce č. 10 i v této otázce vybírali respondenti více odpovědí - celkem jsem jich získala 156. Z tohoto počtu 37 dotázaných návštěvníků bylo v hornickém muzeu na jaře, 46 návštěvníků zde zavítalo v létě, 49 návštěvníků se vydalo do hornického muzea na podzim a 24 návštěvníků přes zimu. Z průzkumu vyplývá, že areál muzea je celoročně využíván, v letních a podzimních měsících je však pro návštěvníky nejpřitažlivější.

Otázka č. 19.: Přijeli jste z...

Do nabídky odpovědí jsem použila okresy blízké Ostravě tedy *Ostrava – město*, okres *Frýdek – Místek*, okres *Opava*, okres *Karviná*, okres *Nový Jičín* a *jiný* pro návštěvníky, kteří zde vážili cestu odjinud. Nejvíce respondentů pochází z Ostravy – města a to 61 návštěvníků. Z Frýdku – Místku jsem měla 3 respondenty, z Opavy 17 respondentů, z Karviné zde přijelo 5 respondentů, z Nového Jičína 3 respondenti a 21 respondentů přijelo z jiného místa. Jeden respondent pochází ze Staré vsi nad Ondřejnicí a 20 respondentů z Přerova. Závěrem lze konstatovat, že v současné době

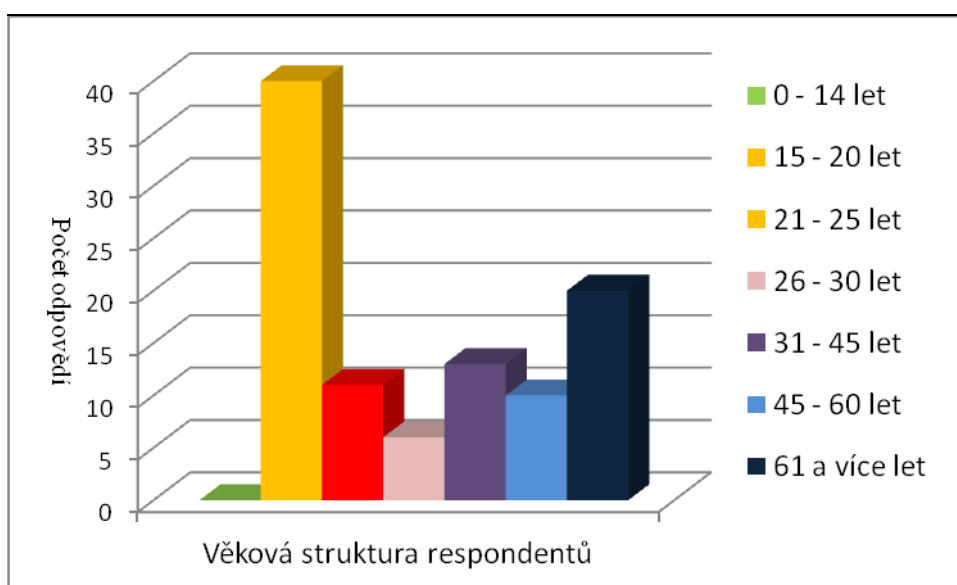
převažují návštěvníci z blízkého okolí. Management muzea by se měl zabývat otázkou celorepublikové reklamy za účelem zvýšení návštěvnosti tohoto ojedinělého muzea.

Otázka č. 20.: Jste:

Pohlaví: *muž* či *žena*. Ze sta respondentů bylo 62 mužů a 38 žen. Mezi respondenty převažovali muži, což je dáno pravděpodobně jednak tím, že jsem oslovila technické školy, v neposlední řadě také tím, že v hornictví převažuje mužská populace.

Otázka č. 21.: Do jaké věkové kategorie spadáte?

Respondenta mladšího 14 let jsem neoslovila, ve věkové kategorii 15 – 20 let mi odpovídalo 40 respondentů, ve věku 21 – 25 let 11 respondentů, ve věku 26 – 30 let 6 respondentů, od 31 let do 45 let jsem oslovila 13 respondentů, ve věku 46 – 60 let 10 respondentů a ve věkové kategorii 61 let a více 20 respondentů.

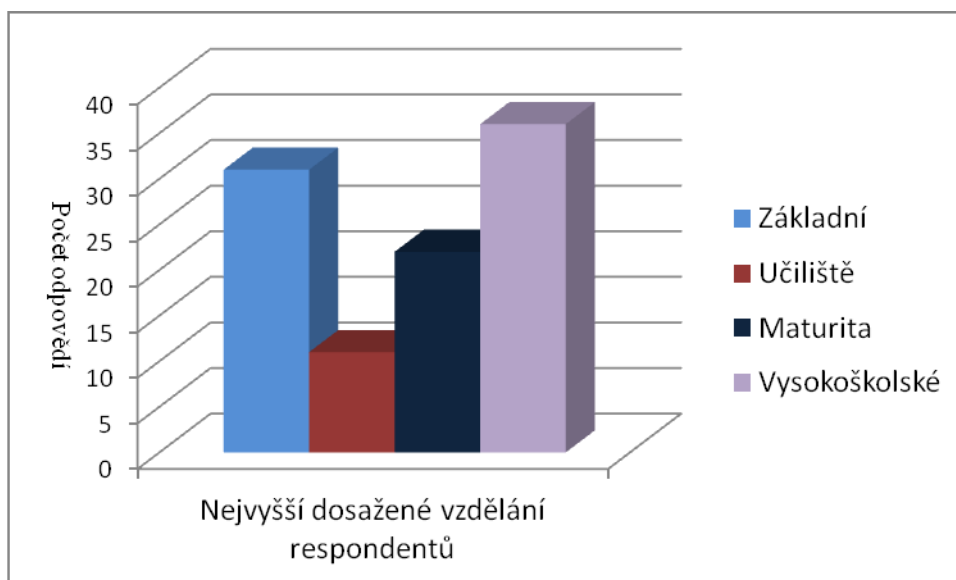
Graf č. 7: Věková struktura respondentů

[Zdroj: Vlastní práce]

Otázka č. 22. Jaké máte nejvyšší dosažené vzdělání?

Jako odpovědi jsem nabídla tyto možnosti: *základní, učiliště, středoškolské s maturitou a vysokoškolské*. S nejvyšším dosaženým základním vzděláním bylo 31 mých respondentů, s nejvyšším dosaženým vzděláním učiliště 11 respondentů, středoškolského

vzdělání s maturitou dosáhlo 22 respondentů a s vysokoškolským vzděláním bylo 36 dotázaných.

Graf č. 8: Nejvyšší dosažené vzdělání respondentů

[Zdroj: Vlastní práce]

Otázka č. 23.: V Landek Parku jste byli...:

Prostřednictvím této otázky jsem chtěla zjistit, s kým návštěvníci nejčastěji se vydávají na prohlídku muzea. Proto jsem zde nabídla možností odpovědi: byli zde *sami*, *s partnerem* (partnerkou), *s přáteli*, *s rodinou* nebo *s někým jiným* a poprosila jsem je, aby mi napsali, s kým hornické muzeum navštívili. Celkový počet odpovědí byl u této otázky vyšší než počet dotázaných, protože mohli zvolit i více odpovědí. Získala jsem 152 odpovědí. Mezi nejčastější odpovědi patří návštěva s přáteli, a to v počtu 41 odpovědí. Druhou nejčastější možností byla návštěva s rodinou a to v počtu 30 odpovědí. Dvacet respondentů navštívilo areál s partnerem či partnerkou, 9 respondentů navštívilo hornické muzeum individuálně a 52 respondentů zde bylo s někým jiným, než je uvedeno v mé nabídce. Se zájezdem učitelů důchodců zde bylo 16 respondentů, 32 návštěvníků uvedlo, že v Landek Parku bylo se spolužáky, 2 respondenti se studenty, tedy jako dozor, a 2 respondenti byli v muzeu se spolupracovníky.

5 ZÁVĚR

S Landek Parkem jsem se seznámila jako dítě zásluhou svých rodičů, kteří mě do areálu přivedli v raném věku, oblast jsme navštěvovali opakovaně, a proto jsem mohla sledovat, jak se areál v průběhu let měnil. I toto byl jeden z důvodů, proto jsem si vybrala téma Landek Parku a jeho využití s marketingovým průzkumem na bakalářskou práci.

Během studia dostupných materiálů jsem zjistila, že historie hornictví na Landeku spadá do 18. století. Těžební práce v jedné z nejstarších oblastí landeckého kopce byly ukončeny roku 1991, a to i přes skutečnost, že se nevytěžily veškeré zásoby uložené na tomto místě. Uzavření dolu bylo dáno skutečností, že se již nadále tato těžba ekonomicky nevyplácela.

První zmínky o tom, že by z důlní oblasti po ukončení těžby vzniklo hornické muzeum, sahají už do roku 1905. Ale z důvodu nedostatku financí došlo k otevření hornického muzea až v prosinci roku 1993. V roce 1996 se s pomocí Nadace Landek Ostrava začal realizovat program s vyhlídkou až deseti let na postupnou opravu povrchu areálu i opravu zdevastovaných dolů po důlním provozu, zpřístupnění návštěvníkům. Cílem tohoto programu bylo také vytvořit v areálu odpočinkovou a sportovní zónu.

Dnešní podoba hornického muzea je výsledkem 20leté práce. Dosud se podařilo vybudovat pozemní expozici, ve které jsou volně po areálu umístěny venkovní exponáty, a podzemní důlní dílo, které je přístupné i veřejnosti a velice důvěryhodně ukazuje prostředí, v jakém těžba probíhala. Je zde také zřízená budova důlního záchranářství, které je nedílnou součástí celého hornictví. Unikátní je, že tato expozice je největší svého druhu na světě. Ráda bych ještě zmínila, že v rámci této expozice se nachází také památkový sál s vyrytými jmény zesnulých báňských záchranářů z 20. století.

Náplní mé práce bylo zjistit spokojenost návštěvníků tohoto hornického muzea. Jako způsob marketingového výzkumu jsme zvolila dotazník s 23 otázkami, který respondentům zabral cca 5 minut času. Výzkum jsem provedla na střední průmyslové škole, na vysoké škole a zbývající návštěvníky jsme oslovila coby náhodné návštěvníky v muzeu.

Výsledky mého průzkumu byly poměrně uspokojující. Z mého dotazníku vyplynulo, že drtivá většina respondentů je s návštěvou tohoto areálu velice spokojena.

Dotázala jsem se respondentů, z jakých důvodů hornické muzeum navštívili, a nejčastější odpovědí návštěvníků, že zde zavítali z důvodu poznání a exkurze. Absolutně nejatraktivnější pro mé respondenty byla důlní expozice. Proto bych i nadále doporučila tuto nejzajímavější část areálu rozšiřovat, pro další zvýšení zájmu široké veřejnosti. Poukázala bych možná na to, že z mého dotazníku vyplynulo, že 13 % respondentů se nedozvědělo žádné zajímavé informace, takže bych doporučila ozvláštnit informace podávané v areálu Landek Park. Zajímavým výsledkem pro mě osobně bylo, že celých 62 % dotázaných nikdy nenavštívilo ani nemá v plánu navštívit areál sportovišť. Když jsem hloubala podrobněji, zřejmě jsem zjistila příčinu tohoto výsledku – pravděpodobně to bylo zapříčiněno věkovou strukturou respondentů, oslovila jsem 20 osob starších 61 let a 10 osob ve věku 46 - 60 let. I přes tyto fakta, by management muzea mohl zvýšit reklamu na sportoviště v areálu pro větší návštěvnost. Hornické muzeum navštívilo z mých respondentů 42 % zcela poprvé, což je dobrá zpráva, že zde přijíždějí stále noví lidi, kteří se zde mohou později vracet a zase přivést další nové lidi. Vrátit se do areálu má v plánu 69 % dotázaných, což si myslím, že je taky velice dobrý výsledek, když vezmu v potaz možnost, že někteří lidé do areálu jezdí pouze na exkurzi za poznáním a stačí mu vidět vše jednou. Z respondentů by 79 % návštěvníků neprovádělo žádnou zásadní změnu hornického muzea a 21 % návštěvníků by si nějaké změny představovali. Nejčastější změnou bylo navrácení lanového centra, které v dnešní době je už zrušené z důvodu nevyhovujícím podmínkám, které nařizuje Evropská Unie. Osobně si myslím také, že je to škoda, místo aby lanové centrum upravili pro odpovídající podmínky, tak jej úplně zrušili. Další nejčastější změna, kterou by návštěvníci uvítali, je propojení hornického muzea Landek Park s parkem Komenského, nejlépe takovou cestou, kterou by využili nejen cyklisté, ale také in – line bruslaři. Když jsem se dotazovala návštěvníků, zda by využili rekultivaci jinak než v hornické muzeum, celých 96 % respondentů odpovědělo, že ne. Což je velmi pozitivní pro realizátory tohoto projektu. Na co bych v závěru také ráda poukázala, je názor návštěvníků na rozmístění exponátů a informativní tabule. Pravdou, že 15 % návštěvníků je velmi spokojeno a 78 % je spokojeno, ale 7 % návštěvníků je s tímto tématem nespokojeno, je, že by bylo dobré zamyslet se nad tím, jestli je dostatek orientačních tabulí v areálu, popř. zda-li jsou dostatečně označeny jednotlivé exponáty a trasy.

K obecné struktuře mých respondentů bych se ráda ještě zmínila, že jsem oslovila návštěvníky pocházející nejvíce z okolí Ostravy, a to v 61 %. Je příjemnou zprávou, že lidé z okolí Ostravy navštěvují hornické muzeum, ale zároveň by se tento unikátní areál měl dostat do povědomí i lidem ze vzdálených měst, v lepším případě i do zahraničí. Mně se povedlo oslovit nejvíce studenty do 25 let a starší osoby 61 let, zřejmě z důvodů možností více volného času, než má produktivní skupina pracujících. Z věkové struktury jsou i patrné výsledky na otázku nejvyššího dosaženého vzdělání. Výsledek mě v první chvíli zaskočil, ale při porovnání počtu studentů ve věku 15 – 20 let, který byl ve 40 % respondentů, tak ukončené základní vzdělání v počtu 31 % je odpovídající. Při přihlédnutí k tomuto faktu jsem dále zjistila, že hornické muzeum navštěvují spíše lidé s vysokoškolským vzděláním, a to v 36 % z 49 % respondentů ve věku nad 26 let (čili ti, kteří, již s největší pravděpodobností mají ukončené vysokoškolské vzdělání, pokud jej absolvovali). Posledním faktem, který jsem řešila v rámci dotazníků, jsem se snažila zjistit, s kým nejčastěji respondenti do muzea přicházejí. Domnívám se, že tento parametr je poměrně důležitý pro vedení hornického muzea, aby mohli lépe plánovat akce či další rozšiřování muzea s ohledem s kým a proč návštěvníci se do těchto míst vydávají. Zjistila jsem, že nejčastěji sem respondenti chodí s přáteli, dále s rodinou a také s partnerem. Výsledkem by mohlo být více atrakcí pro děti, které pak zde budou rodiče brát častěji, nebo dále pořádání různých akcí pro přátele, ať už zábavné programy, hry pro dospělé i děti.

Prostřednictvím této práce jsem zjistila, že rekultivovat bývalou důlní oblast Landek v hornické muzeum bylo velice dobrým nápadem. Hlavním úkolem návštěvy muzea je seznámit veřejnost s historií hornictví a poznatky v oblasti práce v hornictví. Důležité pro muzeum také je přitáhnout i mladé lidi pomocí sportovního areálu či odpočinkových zón. Tento aspekt lze považovat za perfektní nápad, ale musím bohužel konstatovat, že prostory areálu nejsou plně využity, což dokládají i názory oslovených respondentů. Uvědomuji si, že vše samozřejmě záleží na penězích, na schopném managementu, zda a jak získá peníze, nejlépe ze zdrojů Evropské Unie. Vzhledem k tomu, že takový areál nestojí „na každém rohu“ a je ojedinělý ve střední Evropě, určitě stojí za návštěvu, a tím pádem také za snahu daný areál nadále kultivovat, zatraktivňovat, doplňovat o další exponáty a atrakce pro nejrozličnější sociální i věkové kategorie.

CITACE

- [1] BOUČKOVÁ, Jana. a kol. *Marketing*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2003, 432 s. ISBN 80-717-9577-1.
- [2] DUCKECK, Jochen. *Mining Museum OKD Landek* [online]. 2008-10-12, [cit. 2010-01-27].
- Dostupné online z: WWW < <http://www.showcaves.com/english/cz/mines/Landek.html> >
- [3] Landek park. *Landek Park* [online]. 2010 [cit. 2012-11-05]. Dostupné z: WWW <<http://www.landekpark.cz/>>
- [4] MALÝ, V. *Marketingový výzkum: teorie a praxe*. 2. vyd. Praha: Oeconomica, 2008, 181 s. ISBN 978-80-245-1326-3.
- [5] VOPASEK, Stanislav. *Landek: Svědek dávné minulosti*. 2. vyd. Český Těšín: FINIDR, 2003, 120 s. ISBN 80-866-8209-9.

6 SEZNAM GRAFŮ

<i>Graf č. 1: Které části Landek Parku jste navštívili?</i>	22
<i>Graf č. 2: Která část muzea Vás nejvíce zaujala?</i>	23
<i>Graf č. 3: Byli jste spokojeni se službami průvodce?</i>	25
<i>Graf č. 4: Navštívili jste areál muzea již v minulosti?</i>	27
<i>Graf č. 5: Máte v plánu vrátit se v budoucnosti do Landek Parku?</i>	27
<i>Graf č. 6: Provedli byste nějakou zásadní změnu hornického muzea?</i>	28
<i>Graf č. 7: Věková struktura respondentů</i>	31
<i>Graf č. 8: Nejvyšší dosažené vzdělání respondentů</i>	32

7 SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obrázek 1 – Vystavené exponáty volně v areál</i>	10
<i>Obrázek 2 – Ukázka práce horníků na figurínách životní velikosti.....</i>	11
<i>Obrázek 3 – Figurína báňského záchranáře</i>	12